

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudkyní JUDr. Markétou Lehkou, Ph.D., v právní věci **žalobce: M. B.**, nar. „X“, bytem „X“, zastoupeného Mgr. Petrem Látalem, advokátem se sídlem v Děčíně I, ul. Dobrovského č. p. 1402/2, PSČ 405 02, proti **žalované: České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem v Praze 5, ul. Křížová č. p. 25, PSČ 225 08, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 1. 12. 2015, č. j. „X“, o invalidním důchodu,

t a k t o :

- I.** Žaloba se **z a m í t á**.
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III.** Ustanovenému právnímu zástupci žalobce, a to Mgr. Petrovi Látalovi, **s e p ř i z n á v á** odměna za zastupování žalobce a náhrada hotových výdajů v částce **9.807,-Kč**, která mu bude proplacena z účtu Krajského soudu v Ústí nad Labem do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou, která byla podána v zákonem stanovené lhůtě, domáhal zrušení rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení ze dne 1. 12. 2015, č. j. „X“, kterým žalovaná zamítavě rozhodla ve věci žalobcových námitek proti rozhodnutí žalované ze dne 14. 10. 2015, č. j. „X“, kterým mu s odkazem na ust. § 38 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), zamítla žádost o invalidní důchod s odůvodněním, že nezískal potřebnou dobu pojištění.

Žalobce v žalobě uvedl, že s napadeným rozhodnutím nesouhlasí, neboť žalovaná nevzala v úvahu skutečnost, že od vzniku invalidity nebyl schopen z objektivních zdravotních důvodů pracovat. Z osobního listu důchodového pojištění vyplývá, že žalobce v průběhu svého života získal celkem 16 roků a 191 dnů pojištění. Od roku 1994 trpí středně těžkými depresemi, které opakovaně zapříčinily jeho umístění na psychiatrické oddělení. Od vzniku onemocnění podstupoval řádnou a intenzivní léčbu, během níž mu byla podávána silná psychofarmatika, poněvadž se několikrát neúspěšně pokusil o sebevraždu. Žalobce trpí smíšenou poruchou osobnosti, která mu neumožňovala výkon žádného zaměstnání. Žalobce je přesvědčen, že zákonná povinnost na pojištění v rozsahu alespoň pěti let v posledních deseti letech se vztahuje pouze na osoby, které objektivně mohou pracovat, ale na základě vlastního rozhodnutí žádnou pracovní činnost nevykonávají. Žalobce navíc poukázal na ust. § 40 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění, které říká, že u pojištěnce staršího třiceti osmi let se podmínka potřebné doby pojištění považuje za splněnou, pokud byla tato doba získána v období posledních dvaceti let před vznikem invalidity, přičemž potřebná doba pojištění činí deset roků. Žalobce před vznikem invalidity odpracoval více než dvanáct let, čímž tuto podmínku pro přiznání invalidního důchodu splňuje. S ohledem na výše uvedené proto žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

Žalovaná v písemném vyjádření k žalobě uvedla, že žalobcova žádost o invalidní důchod byla zamítnuta pro nesplnění podmínek daných ust. § 38 písm. a) zákona o důchodovém pojištění. V daném případě žalobce splnil první podmínku pro přiznání nároku na invalidní důchod, když posudkem Okresní správy sociálního zabezpečení Děčín ze dne 27. 7. 2015 u něj byl v době od 2. 12. 1996 do 11. 9. 2007 shledán pokles jeho pracovní schopnosti z důvodu jeho dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu o 50%, čímž byl shledán částečně invalidním; v době od 12. 9. 2007 do 31. 12. 2009 byl shledán pokles jeho pracovní schopnosti z důvodu jeho dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu o 70%, čímž byl shledán plně invalidním a následně od 1. 1. 2010 byl shledán pokles jeho pracovní schopnosti z důvodu jeho dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu o 70%, čímž byl shledán invalidním pro invaliditu třetího stupně. Nicméně druhá podmínka v případě žalobce, a to dosažení potřebné doby pojištění, naplněna nebyla. V případě žalobce byla potřebná doba pojištění zjišťována v souladu s ust. § 40 odst. zákona o důchodovém pojištění. Z údajů obsažených v žalobcově dávkovém spisu, totiž vyplývá, že ten v období 10 roků před vznikem invalidity, tj. v době od 2. 12. 1986 do 1. 12. 1996, získal pouze 4 roky a 141 dnů pojištění a nikoliv potřebných 5 let pojištění; v období 20 let před vznikem invalidity, tj. v době od 12. 9. 1987 do 11. 9. 2007, pak získal pouze 4 roky a 111 dnů pojištění a nikoliv potřebných 10 let pojištění. V rozhodném období pro přiznání invalidního důchodu tak žalobce nezískal potřebnou dobu pojištění, a proto mu nárok na invalidní důchod nevznikl. Důvodem nepřiznání invalidního důchodu žalobci tak není nedostatečné posouzení jeho zdravotního stavu, nýbrž to, že žalobce nezískal zákonem požadovanou potřebnou dobu pojištění. S ohledem na výše uvedené proto žalovaná navrhl, aby soud žalobu v plném rozsahu zamítl.

V následně učiněné replice k vyjádření žalované k žalobě ustanovený právní zástupce žalobce setrval na žalobních námitkách.

Při ústním jednání před soudem konaném dne 27. 9. 2017 ustanovený právní zástupce žalobce přednesl žalobu shodně jako v jejím písemném vyhotovení a také v replice, přičemž zdůraznil přesvědčení žalobce, že žaloba byla podána důvodně. Tuto skutečnost opíral o fakt, že sama žalovaná v žalobou napadeném rozhodnutí uznala, že žalobcův zdravotní stav je

velmi špatný a je u něj dán 70% pokles pracovní schopnosti. V daném případě by se tak měl soud soustředit toliko na otázku ohledně dosažení potřebné doby pojištění u žalobce, ohledně této skutečnosti přitom žalovaná dosud nepředložila příslušné výkladové stanovisko, což právní zástupce žalobce považuje za zásadní vadu řízení, pro kterou žalobou napadené rozhodnutí nemůže obstát. Dále právní zástupce žalobce vyjádřil pochybnosti o tom, zda na daný případ lze aplikovat závěry vyslovené v rozsudku Nejvyššího správního soudu, sp. zn. 3 Ads 56/2014, jak začala dovozovat žalovaná, a to s ohledem na specifické skutkové okolnosti daného případu. Vedle toho vyjádřil přesvědčení, že žalobcův zdravotní stav je celá desetiletí velice špatný, a proto je otázkou, zda jeho zdravotní stav neodpovídal nikoliv jen částečné invaliditě, nýbrž plné invaliditě. V této souvislosti uvedl, že rozhodným datem pro počítání doby rozhodné pro dosažení potřebné doby pojištění by měl být rok 1996, kdy by se měla zohledňovat dvacetiletá doba zpětně. V této době přitom žalobce dosáhl 12 let potřebné doby důchodového pojištění. Žalobce je přesvědčen, že byl dostatečně zaměstnán, a vždy se snažil pracovat, pokud mu to zdravotní stav umožňoval. K tomu podotkl, že žalobcův zdravotní stav byl však dlouhodobě velice špatný, díky čemuž byl dokonce i v ústavní léčbě. Žalobou napadené rozhodnutí považuje za nespravedlivé, vzhledem k jeho velmi špatnému zdravotnímu stavu.

Pověřená pracovnice žalované pak při témže ústním jednání před soudem navrhla zamítnutí žaloby. V této souvislosti připustila, že žalovaná nemá k dispozici pro předmětné věci výkladové stanovisko Ministerstva práce a sociálních věcí, nicméně pro daný případ by mělo být určující, že předmětnou problematikou se výslovně již zabýval Nejvyšší správní soud, a to v rozsudku sp. zn. 3 Ads 56/2014, v němž zaujal shodné závěry s výkladovým stanoviskem, čili zaujal shodné závěry jako žalovaná v žalobou napadeném rozhodnutí. Dále pověřená pracovnice uvedla, že i v předmětném soudním řízení příslušná Posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem ve zdravotním posudku ze dne 8. 3. 2017, který soud nechal vypracovat pro účely předmětného soudního řízení, konstatovala, že částečná invalidita u žalobce vznikla v roce 1996 a trvala do roku 2007, a dále že plná invalidita u žalobce trvala od roku 2007 do roku 2009. K tomu zdůraznila, že v daném případě nelze opomíjet původní platnou úpravu obsaženou v ust. § 4 zákona o důchodovém pojištění do roku 2009, kdy tato úprava rozlišovala důsledně mezi tzv. částečným a plným invalidním důchodem. Z tohoto důvodu shledává žalobou napadené rozhodnutí v souladu se zákonem.

Napadené rozhodnutí soud přezkoumával podle části třetí hlavy druhé prvního dílu zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 větě druhé a třetí a v § 75 odst. 2 větě první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost napadeného rozhodnutí, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud z úřední povinnosti podle § 76 odst. 2 s. ř. s. přihlídnout toliko k takovým vadám napadeného rozhodnutí, které vyvolávají jeho nicotnost. Takové nedostatky v projednávané věci ovšem zjištěny nebyly.

Po přezkoumání skutkového a právního stavu a provedeném ústním jednání, při kterém soud provedl v intencích ust. § 52 odst. 1 s. ř. s. dokazování již výše zmíněným

zdravotním posudkem ze dne 8. 3. 2017 Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem, který soud nechal vypracovat pro účely předmětného soudního řízení, jak soud rozvede ještě níže, dospěl soud k rozhodnutí, že žalovaná při svém rozhodování o žalobcových námitkách nepochybila a že žaloba není tudíž důvodná.

Z obsahu předloženého správního spisu soud zjistil, že prvoinstanční rozhodnutí bylo vydáno jednak na základě posudkové lékařky pověřené vypracováním posudku pro Okresní správu sociálního zabezpečení Děčín, která při zjišťovací lékařské prohlídce dne 27. 7. 2015 posoudila zdravotní stav žalobce a dospěla k závěru, že u žalobce je dán dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav s tím, že jeho rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti bylo v období od 2. 12. 1996 do 11. 9. 2007 zdravotní postižení uvedené v kapitole V., položce 3, písm. c) přílohy č. 2 k vyhl. č. 284/1995 Sb., pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 50%; v období od 2. 12. 2007 do 31. 12. 2009 zdravotní postižení uvedené v kapitole V., položce 3, písm. c) přílohy č. 2 k vyhl. č. 284/1995 Sb., pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 70% a počínaje dnem 1. 1. 2010 zdravotní postižení uvedené v kapitole V., položce 4, písm. d) přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb., pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 60%, s tím, že procentní míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu ust. § 3 a § 4 citované vyhlášky zvyšuje o 10% na celkovou míru 70%, a jednak také na základě zjištění, že žalobce získal v rozhodném období 10 roků před vznikem invalidity, tj. v době od 2. 12. 1986 do 1. 12. 1996, pouze 4 roky a 141 dnů pojištění a v období 20 let před vznikem invalidity, tj. v době od 12. 9. 1987 do 11. 9. 2007, pak získal pouze 4 roky a 111 dnů pojištění. Výše citovaným prvoinstančním rozhodnutím ze dne 14. 10. 2015 žalovaná zamítla žalobcovu žádost o invalidní důchod s odůvodněním, že žalobce nezískal potřebnou dobu pojištění, a proto mu nárok na invalidní důchod nevznikl s ohledem na příslušná kogentní ustanovení zákona o důchodovém pojištění. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce námitky, v nichž uvedl, že s prvoinstančním rozhodnutím nesouhlasí, neboť jeho zdravotní stav mu neumožňuje pracovat.

Dále soud z obsahu správního spisu zjistil, že žalovaná si v rámci řízení o námitkách vyžádala recenzní stanovisko k posudku vypracovanému posudkovou lékařkou pro Okresní správu sociálního zabezpečení Děčín ze dne 27. 7. 2015. Česká správa sociálního zabezpečení, odbor lékařské posudkové služby neshledal potřebným přezkum zdravotního stavu žalobce, neboť shodně jako výše zmíněná posudková lékařka uvedla, že žalobce je invalidní od data 2. 12. 1996, nicméně v určení příčiny jeho dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti v době od 1. 1. 2010 k datu vydání napadeného rozhodnutí zaujala odlišné stanovisko a určila zdravotní postižení uvedené v kapitole V., položce 7, písm. c) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 70 %, s tím, že míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu § 3 a § 4 citované vyhlášky se nemění. Žalovaná se následně s ohledem na žalobcovy námitky zaměřila na zkoumání získání potřebné doby pojištění ze strany žalobce. Přes uskutečněné námitkové řízení ovšem žalovaná dospěla ke shodnému závěru jako v prvoinstančním rozhodnutí o tom, že žalobce získal v rozhodném období 10 roků před vznikem invalidity, tj. v době od 2. 12. 1986 do 1. 12. 1996, pouze 4 roky a 141 dnů pojištění a nikoliv potřebných 5 let pojištění, a v období 20 let před vznikem invalidity, tj. v době od 12. 9. 1987 do 11. 9. 2007, pak získal pouze 4 roky a 111 dnů pojištění a nikoliv

potřebných 10 let pojištění, a proto nelze žalobcově žádosti o přiznání invalidního důchodu vyhovět, což konstatovala v žalobou napadeném rozhodnutí ze dne 1. 12. 2015.

Podle ust. § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35%. V souladu s odstavcem 2 citovaného ustanovení jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35%, avšak nejvíce o 49%, jedná se o invaliditu prvního stupně, nejméně o 50%, avšak nejvíce o 69%, jedná se o invaliditu druhého stupně a nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.

Dle § 39 odst. 3 zákona o důchodovém pojištění se pracovní schopností rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. V souladu s odstavcem 4 citovaného ustanovení se při určování poklesu pracovní schopnosti vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření; přitom se bere v úvahu, zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost, zda se jedná o stabilizovaný zdravotní stav, zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován, schopnost rekvalifikace pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti, než dosud vykonával, schopnost využití zachované pracovní schopnosti v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35% a nejvíce o 69%, v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70% též to, zda je pojištěnec schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek.

V odstavci 5 citovaného ustanovení je dále stanoveno, že za zdravotní postižení se pro účely posouzení poklesu pracovní schopnosti považuje soubor všech funkčních poruch, které s ním souvisejí. V souladu s odstavcem 6 citovaného ustanovení se za stabilizovaný zdravotní stav považuje takový zdravotní stav, který se ustálil na úrovni, která umožňuje pojištěnci vykonávat výdělečnou činnost bez zhoršení zdravotního stavu vlivem takové činnosti; udržení stabilizace zdravotního stavu může být přitom podmíněno dodržováním určité léčby nebo pracovních omezení. Dle odstavce 7 je pojištěnec adaptován na své zdravotní postižení, jestliže nabyl, popřípadě znovu nabyl schopností a dovedností, které mu spolu se zachovanými tělesnými, smyslovými a duševními schopnostmi umožňují vykonávat výdělečnou činnost bez zhoršení zdravotního stavu vlivem takové činnosti.

Procentní míra poklesu pracovní schopnosti se vždy určuje v celých číslech s tím, že procentní míry poklesu pracovní schopnosti podle druhů zdravotního postižení jsou uvedeny v příloze k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity.

V projednávané věci tedy bylo rozhodnuto prvoinstančním rozhodnutím o zamítnutí žalobcovy žádosti o invalidní důchod žalobci, které následně potvrdila žalovaná žalobou napadeným rozhodnutím, a to s odůvodněním, že sice u žalobce byl zjištěn dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, v jehož důsledku mu nejprve poklesla míra pracovní schopnosti o 50 %, což odpovídalo částečné invaliditě se vznikem ke dni 2. 12. 1996; následně míra pracovní schopnosti v důsledku zhoršení jeho zdravotního stavu poklesla na 70 %, což

odpovídalo plné invaliditě se vznikem invalidity ke dni 12. 9. 2007 a následně po přijetí nové právní úpravy od 1. 1. 2010 k datu vydání napadeného rozhodnutí byl žalobce shledán invalidním pro invaliditu třetího stupně, nicméně žalobce současně nezískal potřebnou dobu pojištění.

Jedním z předpokladů pro vznik nároku na invalidní důchod je tedy existence invalidity pojištěnce ve smyslu ust. § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, jak vyplývá z ust. § 38 téhož zákona. Bylo proto třeba zjistit, zda žalobce splňoval ke dni vydání napadeného rozhodnutí, podmínky invalidity, tj. zda u něj nastal pokles pracovní schopnosti nejméně o 35% a výše. Pokud by žalobce byl shledán invalidní v určitém stupni, poté by bylo namíste zjistit, zda žalobce zároveň dosáhl potřebné doby pojištění, jinak zjišťování dosažení doby pojištění bez současného splnění podmínky invalidity v určitém stupni ztrácí na významu.

Již výše bylo zmíněno, že napadené rozhodnutí bylo odůvodněno závěrem posudkového lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení Děčín, který učinil závěr o poklesu pracovní schopnosti žalobce. Soud se s tímto závěrem lékaře nespokojil, a protože nemá odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity především závisí, vyžádal si proto v rámci předmětného soudního řízení v intencích ust. § 52 odst. 1 v návaznosti na ust. § 77 s. ř. s. odborný posudek od Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem (dále jen „komise“), která je v těchto věcech dle ust. § 4 odst. 2 zák. č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, povolána k posouzení zdravotního stavu žalobce. Tato komise nově posoudila celkový stav žalobce, dále také posoudila pokles jeho pracovní schopnosti a také datum vzniku jeho případné invalidity.

Z obsahu posudkové dokumentace vypracované dotyčnou komisí soud zjistil, že komise jednala v řádném složení, posudek byl vypracován po studiu a zhodnocení zdravotního stavu žalobce na základě předložené lékařské dokumentace a odborných lékařských nálezů dne 8. 3. 2017. Žalobce nebyl jednání komise přítomen. Dále je z posudkové dokumentace patrné, jaké lékařské nálezy a zprávy měla komise k dispozici. Na základě posouzení lékařského nálezu ošetřující lékařky MUDr. Ch., spisové dokumentace Okresní správy sociálního zabezpečení Děčín, zprávy z psychiatrického vyšetření MUDr. K. ze dne 25. 1. 2008, 10. 7. 2015 a 8. 6. 2016, zprávy z psychiatrického vyšetření MUDr. S. ze dne 18. 10. 2007 a 13. 2. 2017, zprávy z psychiatrického vyšetření MUDr. F. ze dne 13. 11. 2007, interního vyšetření MUDr. T. ze dne 25. 7. 2004, diabetologického vyšetření MUDr. K. ze dne 7. 3. 2015, kardiologického vyšetření MUDr. H. ze dne 11. 6. 2015 a zhodnocení zdravotního stavu žalobce odborným lékařem internistou MUDr. H. ze dne 8. 3. 2017, pak komise dospěla k závěru, že od 2. 12. 1996 do 11. 9. 2017 byl žalobce částečně invalidním podle § 44 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění ve znění zákona č. 134/1997 Sb.; od 12. 9. 2007 do 31. 12. 2009 byl žalobce plně invalidním podle ust. § 39 odst. 1 písm. a) zákona o důchodovém pojištění ve znění zákona č. 306/2008 Sb., a v neposlední řadě od 1. 1. 2010 do data napadeného rozhodnutí byl žalobce shledán invalidním podle ust. § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění ve znění zákona č. 306/2008 Sb., přičemž šlo o invaliditu třetího stupně.

Komise konstatovala, že v době od 2. 12. 1996 do 11. 9. 2007 se u žalobce jednalo o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav s tím, že rozhodující příčinou tohoto stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti byla dlouhodobě smíšená porucha osobnosti s chronickou depresivní poruchou hodnocená dle kapitoly V., položky 3, písm. c)

přílohy č. 2 k vyhl. č. 284/1995 Sb., a pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 50 %. V době od 12. 9. 2007 do 31. 12. 2009 se u žalobce jednalo o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav s tím, že rozhodující příčinou tohoto stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti bylo i nadále psychické onemocnění - dlouhodobě smíšená porucha osobnosti s chronickou depresivní poruchou hodnocené dle kapitoly V., položky 3, písm. c) přílohy č. 2 k vyhl. č. 284/1995 Sb., a pro které byla s ohledem na těžký průběh stanovena míra poklesu pracovní schopnosti 70 %. A v době od 1. 1. 2010 k datu vydání napadeného rozhodnutí se u žalobce jednalo o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav s tím, že rozhodující příčinou tohoto stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je dlouhodobě smíšená porucha osobnosti s chronickou depresivní poruchou hodnocenou dle kapitoly V., položky 4, písm. d) přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb., a pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 60 %, s tím, že tento procentní pokles se ještě navyšuje o 10 % na celkových 70 % vzhledem k dalšímu zdravotnímu poškození žalobce.

Po zhodnocení výše předestřených důkazů, které byly provedeny při soudním jednání, soud konstatuje, že Posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem jednala v řádném složení, že posudek ze dne 8. 3. 2017, jenž soud hodnotí jako stěžejní důkaz v tomto přezkumném soudním řízení, byl vypracován po náležitém zhodnocení zdravotního stavu žalobce na základě předložené lékařské dokumentace a odborných lékařských nálezů.

Dále soud uvádí, že se ztotožnil s posudkovým závěrem komise, když za daného stavu věci soud neshledal potřebu, aby byl doplňován výše citovaný posudek ze dne 8. 3. 2017 Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem či aby byl případně ve věci vypracováván další posudek jinou posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí nebo dokonce aby bylo přikročeno ke znaleckému zkoumání zdravotního stavu žalobce. Požadavek v tomto směru ostatně v předmětném soudním řízení nevznikli ani žalovaná ani samotný žalobce, poté co byli seznámeni s tímto posudkem. Soud tak vycházel ze skutečnosti, že žalobce byl prvně shledán částečně invalidním se vznikem invalidity ke dni 2. 12. 1996, následně byl shledán plně invalidním se vznikem invalidity ke dni 12. 9. 2007 a od 1. 1. 2010 k datu vydání napadeného rozhodnutí byl shledán invalidním pro invaliditu třetího stupně.

Za tohoto stavu bylo namístě zjistit, zda žalobce zároveň dosáhl potřebné doby pojištění. V daném případě je třeba zdůraznit, že žalobce nesouhlasil s tvrzením žalované, že nezískal potřebnou dobu pojištění. Domníval se, že žalovaná určila rozhodné období na základě chybné a nedostatečně podložené podmínky nepřetržitého trvání stejného stupně invalidity ke dni 31. 12. 2009, a to i přesto, že v zákoně taková to podmínka stanovena není. Žalovaná svoji argumentaci postavila na výkladu Ministerstva práce a sociálních věcí, který dle názoru žalobce nelze považovat za zákonnou úpravu, na jehož základě by bylo možné postavit odůvodnění týkající se nesplnění zákonné podmínky.

Podle ust. § 40 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění potřebná doba pojištění pro nárok na invalidní důchod činí u pojištěnce ve věku nad 28 let, což je případ i žalobce, 5 roků.

Podle ust. § 40 odst. 2 téhož zákona potřebná doba pojištění pro nárok na invalidní důchod se pak zjišťuje z období před vznikem invalidity. Jelikož žalobce je pojištěncem nad 28 let, tak z posledních 10 let před vznikem jeho invalidity. U pojištěnce staršího 38 let, což je případ žalobce, se podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod považuje za splněnou také tehdy, pokud byla tato doba získána v období posledních 20 let před vznikem invalidity s tím, že v tomto případě potřebná doba pojištění činí 10 let. Podmínka

potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod se přitom dle ust. § 40 odst. 2 stejného zákona považuje za splněnou též, byla-li tato doba získána v kterémkoliv období 10 roků dokončeném po vzniku invalidity.

Pověřená pracovnice žalované při ústním jednání nepředložila výkladové stanovisko Ministerstva práce a sociálních věcí, z něhož bylo vycházeno v rámci rozhodovací činnosti žalované, s tím, že jeho předkládání již ztratilo na významu s ohledem na skutečnost, že v mezidobí se danou problematikou zabýval Nejvyšší správní soud, a to v rozsudku ze dne 19. 8. 2015, č. j. 3 Ads 56/2014 – 31. Na tomto místě soud poznamenává, že soud nevyhodnotil jako vadu řízení, která by způsobovala nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí či jeho nepřezkoumatelnost ve skutečnosti, že žalovaná nezaložila do správního spisu výkladové stanovisko Ministerstva práce a sociálních věcí, neboť dané stanovisko nebylo pro žalovanou obligatorně závazné a mělo jen doporučující charakter, jak postupovat v případě žalobce.

Pro vyhodnocení žaloby jako nedůvodné naproti tomu soud vyhodnotil skutečnost, že aplikací ust. § 40 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění a stanovením nejzazšího rozhodného období, z něhož je možné zjišťovat potřebnou dobu pojištění pro vznik nároku na invalidní důchod, se již výslovně zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 19. 8. 2015, č. j. 3 Ads 56/2014 – 31, který je dostupný na www.nssoud.cz, jak správně poznamenala pověřená pracovnice žalované při ústním jednání před soudem. Nejvyšší správní soud přitom v daném rozsudku dovedl shodné závěry jako Ministerstvo práce a sociálních věcí v dotyčném výkladovém stanovisku, tedy to, že přijetím nové právní úpravy zákona o důchodovém pojištění s účinností od 1. 1. 2010 mělo být u pojištěnců starších 38 let dosaženo rozšíření okruhu pojištěnců střední věkové kategorie v důsledku komplexnějšího zohlednění jejich ekonomické aktivity před vznikem invalidity. Dalším záměrem zákonodárce bylo vztáhnout toto nové pojetí posuzování i na pojištěnce u nichž invalidita vznikla již před datem 1. 1. 2010, nicméně za splnění určitých podmínek. Konkrétně mělo jít o pojištěnce, kteří v době vzniku předmětného opatření byli starší 38 let, s tím, že ke dni 31. 12. 2009 u nich nepřetržitě trval stejný stupeň invalidity a zároveň ke dni vzniku částečné nebo plné invalidity splnili podmínku potřebné doby pojištění. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 19. 8. 2015, č. j. 3 Ads 56/2014 – 31, vyslovil, že *„jsou-li podmínky nároku na invalidní důchod posuzovány s použitím ustanovení § 40 odst. 2 věty druhé zákona o důchodovém pojištění ve znění zákona č. 306/2008 Sb., je nejzazším rozhodným obdobím, z něhož je možné zjišťovat potřebnou dobu pojištění pro vznik nároku na tuto dávku, období od 1. 1. 1990 do 31. 12. 2009. Jinými slovy řečeno, při řádné aplikaci uvedeného ustanovení zákona není možné, aby byl konec rozhodného období odtřížen od počátku účinnosti zákona č. 306/2008 Sb. a celé období posunuto dále do minulosti, neboť by se již nejednalo o období před vznikem invalidity. Zde je třeba zdůraznit, že zákon č. 306/2008 Sb. nemá žádné retroaktivní účinky a jak transformaci dávek dosud přiznaných, tak i transformaci dříve uznaných plných a částečných invalidit spojuje se dnem své účinnosti. Ustanovení § 40 odst. 2 věty druhé zákona o důchodovém pojištění lze proto za této situace jen stěží vyložit jinak“*.

Na tomto místě soud poznamenává, že neshledal jediný důvod, proč by se měl odchýlit od závěrů, které zaujala žalovaná, když její závěry konvenovaly i se závěry Nejvyššího správního soudu ve výše citovaném rozsudku, a to i přes specifické skutkové okolnosti daného případu, na které poukazoval žalobce – trvající zdravotní obtíže již celá desetiletí, kdy dokonce byl v ústavní léčbě, zjištěný 70% pokles pracovní schopnosti. Pro předmětný případ

bylo podstatné to, že žalobce byl shledán invalidním ke dni 2. 12. 1996, přičemž šlo o invaliditu částečnou, která byla rozhodnutím žalované České správy sociálního zabezpečení změněna na invaliditu plnou ke dni 12. 9. 2007. S ohledem na výše předestřený náhled Nejvyššího správního soudu na danou problematiku soud dospěl k závěru, že za den vzniku poslední invalidity žalobce trvající ke dni 31. 12. 2009 je nutno považovat datum 12. 9. 2007. K tomuto datu proto žalovaná byla povinna u žalobce zkoumat splnění podmínky ust. § 40 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění.

Z výše předestřené úpravy obsažené v zákoně o důchodovém pojištění a závěrů Nejvyššího správního soudu tak vyplývá, že žalobce jakožto pojištěnec starší 38 let, pro přiznání invalidního důchodu musel dosáhnout potřebné doby pojištění ve dvou alternativách, a to:

1. dosáhnout doby pojištění v délce 5 let, která je zjišťována z posledních 10 roků před vznikem invalidity, přičemž rozhodná invalidita byla shledána od 2. 12. 1996 nebo
2. dosáhnout doby pojištění 10 let, která je zjišťována z posledních 20 let před vznikem invalidity, přičemž rozhodná invalidita byla shledána od 12. 9. 2007.

S ohledem na obsah správního spisu, v němž je mj. založen i tzv. osobní list důchodového pojištění žalobce obsahující přehled dosažených dob pojištění pro důchodové nároky, soud dospěl k závěru, že v daném případě žalovaná zcela správně uzavřela, že žalobce získal v rozhodném období 10 roků před vznikem invalidity, tj. v době od 2. 12. 1986 do 1. 12. 1996, pouze 4 roky a 141 dnů pojištění a nikoliv potřebných 5 let pojištění, a v období 20 let před vznikem invalidity, tj. v době od 12. 9. 1987 do 11. 9. 2007, pak získal pouze 4 roky a 111 dnů pojištění a nikoliv potřebných 10 let pojištění. Za tohoto skutkového stavu a výše nastíněné právní úpravy stanovující, že vedle špatného zdravotního stavu, který odpovídá určitému stupni invalidity, je zapotřebí současně dosáhnout i potřebnou dobu pojištění, aby vznikl nárok na invalidní důchod, žalovaná legitimně dovodila, že nelze žalobcově žádosti o přiznání invalidního důchodu vyhovět.

S ohledem na shora uvedené skutečnosti tedy soud dospěl k závěru, že žaloba není z pohledu uplatněných žalobních námitek důvodná, když žalovaná svým rozhodnutím zcela správně potvrdila prvoinstanční rozhodnutí o zamítnutí žalobcovy žádosti o přiznání invalidního důchodu, a proto ji ve výroku rozsudku ad I. podle ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

Současně soud podle ust. § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. ve výroku rozsudku ad II. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, když žalobce nebyl ve věci úspěšný a žalované náhrada nákladů řízení nepřísluší.

Výrokem rozsudku ad III. soud dle ust. § 35 odst. 8 s. ř. s. rozhodl o přiznání odměny ustanovenému právnímu zástupci žalobce, Mgr. Petrovi Látalovi, jenž byl ustanoven usnesením zdejšího soudu ze dne 1. 12. 2016, č. j. 78 Ad 24/2016-35. Dle citovaného ustanovení totiž hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování osoby, je-li zástupce advokátem, hradí stát. V daném případě proto ustanovenému právnímu zástupci náleží odměna, včetně náhrady hotových výdajů v celkové výši 9.807,-Kč. Tato částka se skládá z částky 7.000,-Kč za sedm úkonů právní služby po 1.000,-Kč podle ust. § 7, § 9 odst. 2 a ust. § 11 odst. 1 vyhl. č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění po 1. 1. 2013 [převzetí věci - § 11 odst. 1 písm. b), podání repliky - § 11 odst. 1 písm. d), účast při jednání soudu dne 27. 9. 2017 - § 11 odst. 1

písm. g), 5x porada s klientem ve dnech 13. 12. 2016, 29. 3. 2017, 4. 4. 2017, 17. 7. 2017 a 26. 9. 2017 - § 11 odst. 1 písm. c)]; dále z částky 2.100,-Kč za s tím souvisejících sedm režijních paušálů po 300,-Kč podle ust. § 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb. ve znění po 1. 9. 2006; z částky 400,-Kč odpovídající náhradě za promeškaný čas za cestu k jednání soudu z Děčína do Ústí nad Labem a zpět v trvání 4x 1/2hodin podle ust. § 14 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb. ve znění po 1. 1. 2013 a z částky 307,-Kč představující náhradu cestovních výdajů za cestu k jednání soudu z Děčína do Ústí nad Labem a zpět podle ust. § 13 odst. 1 vyhl. č. 177/1996 Sb. ve znění po 1. 1. 2013. Odměna bude ustanovenému advokátovi placena z účtu Krajského soudu v Ústí nad Labem v obvyklé lhůtě.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ústí nad Labem dne 27. září 2017

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D. v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
I. T.